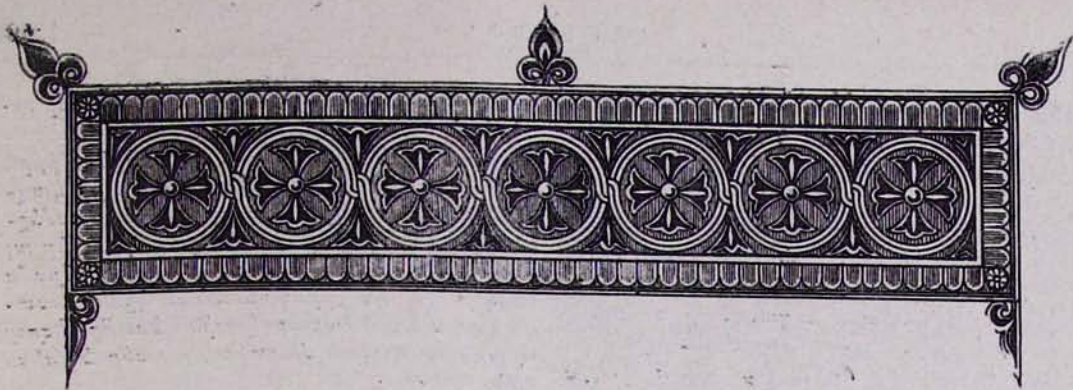

ՍՈՒՐԻ ՍՏԵՓԵՆՈՍԻ ՏՈՆԸ ՄԵՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Դեկտեմբերի 25-ին, հինգշաբթի օր, մեծ հանդիսությամբ նշվեց նախավկա և առաջին մարտիրոս Ս. Ստեփանոսի տոնը Մայր Աթոռում:

Այդ օրը, սարկավազների տոնի առթիվ, Հոգևոր Զեմարանը փակ էր:

Նախապես Մայր Աթոռի սարկավազները իրենց ժողովում, օրվա եկեղեցական երգեցողություններն ու հանդիսությունները կազմակերպված անցկացնելու համար, բուրվառակիրներ ընտրեցին արժանապատիվ Տ. Հակոբ քահանա Հակոբյանին և Տ. Հովհաննես քահանա Մարուքյանին: Պատարագելու հրավիրվեց Մայր Աթոռի փոխ-լուսարարապետ հոգաշնորհ Տ. Նղիշե վարդապետ Սարգսյանը: Երկու դասերի ավագ դասապետներ նշանակվեցին բարեշնորհ Պետրոս սարկավագ Բերբերյանը և Ժիրայր սարկավագ Զեյնեքյանը:

Մայր Աթոռի սարկավազները իրենց մեջ բաժանեցին Ս. Ստեփանոսին նվիրված շաբաթականների կանոնի Օրհնության՝ «Նահատակ բարի Քրիստոսի» և Հարցի՝ «Ընդ երկնային հոգեղինաց դասքն» հոգեզմայլ մեներգները:

Չորեքշաբթի օրը, ժամը 5-ին, սկսվեց երեկոյան ժամերգությունը: Մայր Աթոռի ողջ միաբանությունը ներկա էր նախատոնակի հանդիսավոր ու հոգեզմայլ արարողությանը:

Հինգշաբթի օրը, առավոտյան ժամը 8-ին, սկսվում է առավոտյան ժամերգությունը: Ներկա են ամբողջ միաբանությունը, Հոգևոր Զեմարանի դասախոսական կազմը, վանքի պաշտոնեությունը և բազմաթիվ հավատացյալներ:

Սարկավազները աշխույժ ու ոգևորված կատարում են օրվա տոնի երգեցողությունը: Դարավոր Տաճարի նվիրական կամարների տակ, խորհրդավոր ու հոգեգրավ լուծյան մեջ, լսվում են միայն աղոթքի ու երգի քաղցր բառերն ու եղանակները: Միաբանության և հավատացյալների աղոթքի մրմունջները խնկի բուրումնավետ ծվենների հետ բարձրանում են առ Աստված՝ քարերի տակ սպանված մեծ նահատակ Ս. Ստեփանոսի խնկելի հիշատակի վերակոչումով:

«Փառք ի բարձունս»-ից առաջ Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական թափոթով առաջնորդվում է եկեղեցի:

Տ. Հակոբ և Տ. Հովհաննես բուրվառակիր քահանաների առաջնորդությամբ սարկավազները, սաղավարտ ի գլուխ, բուրվառակրով և խնկի տապանակներով դուրս են գալիս Մայր Տաճարի ավանդատնից և ըստ ավագության կարգի շարվում են Իշման Ս. Սեղանի առաջ ու հանդիսավոր և ծանր երգում են «Փառք ի բարձունս»-ը: Վերջում Վեհափառ Հայրապետի օրհնության վրա երեք անգամ խնկարկում են բոլորը միասին:

Առավոտյան եկեղեցական հանդիսավոր արարողությունների վերջին պահն է: Սարկավազները, տպավորիչ ու ներդաշնակ, երգում են Մանկունքը՝ «Նախասարկաւագ և առաջին մարտիրոս Ս. Ստեփանոս»:

Ապա, խորհրդավոր լուծյան մեջ, լսվում է Վեհափառ Հայրապետի ձայնը, որը «Քրիստոս Աստուած մեր» մաղթանքի մեջ ոգեկոչում է Ս. Ստեփանոսի հիշատակը, որպեսզի մեծ մարտիրոսի հավատով ու ոգով զինվեն իր հոգևոր որդիները՝ Մայր Աթոռի միաբան սարկավազները: Ամբողջը միաբերան

իրենց «ամեն»-ներով ձայնակցում են Վեհափառ Հայրապետի սրտագին մաղթանքներին:

Հավարտ առավոտյան ժամերգության, սարկավազները, բոլորված Վեհափառ Հայրապետի շուրջ, լսում են նրա հայրական խոսքն ու շնորհավորությունները, իրենց տոնի սութիվ:

Վերջում Վեհափառ Հայրապետը օրհնում է բոլորին և բարեմաղթում, որ Ս. Ստեփանոսի սգին և հավատը միշտ վառ մնա Մայր Աթոռի երիտասարդ միաբանների սրտերում:

Մյուսով է պատարագը: Սուրբ պատարագի երգեցողությունը կատարում է Հոգևոր Ճեմարանի երգեցիկ բառաձայն խումբը, ղեկավարությունում բարեշնորհ Պետրոս սարկավազ Բերբերյանի:

Հավարտ սուրբ պատարագի, սարկավազները, հոգեշնորհ Տ. Նղիշե և Տ. Մեսրոպ վարդապետների գլխավորությամբ, առաջնորդվում են Վեհարան, նորին Ս. Օծուխյան հայրապետական օրհնությունն ստանալու իրենց տոնի առթիվ:

Ժամը 3.30-ին, վանքի միաբանական սեղանատանը, տրվում է ճաշկերույթ ի պատիվ սարկավազների:

Ճաշկերույթին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը, որը օրհնում է սեղանը:

Հրավիրյալների թվումն են ողջ միաբանությունը, Հոգևոր Ճեմարանի դասախոսական կազմը, Մայր Աթոռի պաշտոնեությունը:

Սեղանատան մեջ խանդավառ մթնոլորտ է տիրում, հոգեկան խոր ուրախության մեջ են սարկավազները, ներքին ապրումները փոթորկել են նրանց հոգիները: Նրանք զգում են կրակի բառերով, հրեղեն պատգամներով իրենց սեների վրա դրված լծի ամբողջ ծանրությունն ու քաղցրությունը:

Ճաշի ընթացքին խոսք է առնում գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը և Մայր Աթոռի միաբանության անունից շնորհավորում սարկավազների տոնը: Հոգևոր Ճեմարանի տեսչության անունից սարկավազներին սրտագին շնորհավորում է փոխ-տեսուչ հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Անթաթյանը:

Սարկավազների կողմից կատարվում են արտասանություններ, մեներգներ, խմբերգեր և ուղերձներ:

Ուրարակիր Հովհաննես Նղիսյանը ոգևորված արտասանում է Վահան Թեքեյանի «Եկեղեցին Հայկական»-ը, Սարգիս սարկավազ Սարգսյանը՝ Վահե Վահյանի «Հայրենի սեր» բանաստեղծությունը, իսկ Հակոբ սարկավազ Պողոսյանը երգում է «Ծիրանի ծառ»-ը: Բարեշնորհ Կարապետ սարկավազ

Բենյամին հանդես է գալիս իր հետևյալ ուղերձով:

«Քրիստոսի հիմնած Ս. եկեղեցին, իբրև աստվածադիր Ս. հաստատություն, իր կազմավորման առաջին իսկ օրից, անհրաժեշտություն է զգացել անձնուրաց և նվիրյալ մարդկանց, որոնք իրենց նահատակությամբ ապացուցել են քրիստոնեական կրոնի աստվածային և համամարդկային բնույթը: Իզուր չէ ասված՝ «արին մարտիրոսաց սերմն քրիստոնեից»:

Նկեղեցու առաջին մեծ սրբերը, հին հեթանոս աշխարհի դեմ պայքարելիս, տարված, հարբած էին Քրիստոսի վսեմ իդեալներով և ճշմարտություններով: Նրանք անձնուրացությունից և հավատից բացի ոչինչ չունեին: Հին աշխարհը նրանց հալածեց, սակայն նրանք չվճատվեցին, որովհետև հաստատ համոզված էին, որ իրենց հետ է ինքը Քրիստոս: Նրանք նահատակվեցին, սակայն դարերը խոնարհվեցին նրանց սուրբ նահատակության և քարոզության առջև: Եվ առաջին անգամ, որ հանուն ճշմարիտ կրոնի իր կյանքը նվիրեց և իր արյունը թափեց, եղավ առաջին մարտիրոս և նախավկա սարկավազ Ս. Ստեփանոսը, որի խնկելի հիշատակն է, որ փառաբանում ենք այսօր Մայր Աթոռում: Ս. Ստեփանոսի նահատակության ոգին վառ մնաց հետագա քրիստոնյա սերունդների հոգում:

Եվ մենք, Վեհափառ Հայրապետ, Մայր Աթոռի սարկավազներս, որ եկել ենք այս սուրբ հաստատության մեջ ծառայելու մեր Ս. Նկեղեցուն և Ազգին, մեր միակ պաշտանքն է ամենակարող Աստծուն, որ նա պարգևներ բաշխի մեզ և Ս. Ստեփանոսի հավատից մեկ շիթ կաթեցնի մեր հոգիներին մեջ, որպեսզի կարողանանք արդարացնել այն բոլոր հույսերը, որ Ձերդ Սրբությունն է սպասում մեզանից, լավագույնս ծառայելու համար մեր Ս. Նկեղեցուն, Մայր Աթոռին, Ձերդ Վեհափառության և Ձեզմով՝ մեր ժողովրդին ու Հայրենիքին»:

Ապա, հանուն Հոգևոր Ճեմարանի ուսանողության, ջերմ և եղբայրական խոսք է ասում Ա լսարանի ուսանող Կարապետ Սուքիասյանը՝ շնորհավորելով իր սարկավազ եղբայրների տոնը: Հետո, ի դիմաց սարկավազների, Սանդրո սարկավազ Բեհրությունը սրտագին խոսքերով շնորհակալություն և երախտագիտության խոսք է ասում:

«Վեհափառ Տե՛ր, սրբազան հայրն՝ և սիրելի սեղանակիցներ՝ չեք կարող պատկերացնել, թե այս րոպեիս մեզնից ամեն մեկը ինչքան է հոգոված և ոգևորված: Այս բոլորը, որ կատարվում է այսօր տոնելու հա-

մար հիշատակը մեծ սրբի և ի պատիվ մեզ, բախտավոր սարկավագներիս, ինչո՞ւ կարող ենք հատուցել, եթե ոչ կրկնել մեր ուխտը և ասել, թե փոխարենը մենք միայն մեզ կարող ենք նվիրել այս սուրբ ու դարավոր հաստատությանը, մեր ամբողջ կարողությունները, մեր բոլոր երազներով ու հույզերով:

Ճիշտ է, մինչև հիմա մենք ոչինչ չենք կարողացել անել, որպեսզի կարողանայինք վստահեցնել Ձեզ մեր անպայմանավոր նվիրվածության ու հնազանդության վրա, սակայն վստահ եղեք, Վեհափառ Տե՛ր, որ Ս. Գրիգորի, Ս. Սահակի, Ս. Նարեկացու հավատը անխախտ է մեր մեջ և այդ հավատը ամեն օր նորոգվում ու աճում է Ձերդ Վեհափառության սուրբ և կենարար օրհնություններ և մեր ամենօրյա աղոթքով:

Վեհափառ Տե՛ր, մենք զգում ենք մեր կոչման վեհությունը և մեր ուժերի տկարությունը, բայց ամենակարողն Աստված թո՛ղ զորավիգ լինի մեզ, որպեսզի մենք մեր կոչման մեջ հաստատու և անխախտ մնանք և պարզ ճակատով ապրենք Ձերդ Վեհափառության և հայ հավատացյալ ժողովրդի առաջ:

Վեհափառ Տե՛ր, այսօր ոչ միայն մեր ինքն սարկավագներին տոնն է, այլ նաև Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու բոլոր սարկավագների տոնը, այսօր նրանց հոգիներն էլ են մեր հոգիների պես ցնծում: Թույլ տվեք խոնարհաբար խնդրել Ձերդ Վեհափառությանը, որպեսզի մեր հնազանդության ուխտի վերանորոգման այս տոնին, օրհնեք հեռավոր և մոտակա բոլոր սարկավագներին: Թո՛ղ Աստված երջանիկ ու երկար տարիներ պարգևի Ձեզ, ինչպես նաև Ձեր արդյունավոր ղեկավարություններ և Ձեզ, հայրական առաջնորդություններ ծի ու ծաղկի Հայ Եկեղեցին, որի ներկան է փառավոր և ապագան՝ լուսապայծառ:

Վեհափառ Հայրապետի հուզիչ ու խրատական պատգամից հետո ճաշկերույթը վերջանում է «Պահպանիչ»-ով ու «Հայր մեր»-ով:

Հոգևոր ծեմարանի վերատեսուչ Գերաշնորհ Տ. Հայկազուն սրբազանը անհանգրստության պատճառով չկարողացավ մասնակցել իր սիրելի սարկավագների տոնի հանդիսություններին:

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

